

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt

Redništvo in upravištvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za po.
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača

četrt leta
v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, 22. marca 1924.

Telefon štev. 552

ŠTEV. 36.

Sklepna izvajanja finančnega ministra g. dr. Stojadinovića ob proračunu finančnega ministrstva.

V seji narodne skupščine z dne 18. marca je bil sprejet z večino glasov proračun finančnega ministra. Pred glasovanjem je finančni minister Stojadinović obširnejše izpregovoril o različnih aktualnih vprašanjih na izvajanja opozicijskih predgovornikov. Iz njegovih izjav navajamo sledeče:

POSOLILLO UPRAVE FONDÖV.

Kar se tiče našega kredita v inozemstvu, niso točne vesti, ki pravijo, da je posojilo uprave fondov v Švici propadlo. Razgovore vodimo še dalje, samo nimamo razloga, da se požurimo z zaključenjem posojila v inozemstvu. Hvala Bogu, naš finančni položaj ni tak, da bi morali izposojati si v inozemstvu za vsako ceno. Mi vzamemo posojilo samo tedaj, kadar moremo dobiti take pogoje, ki so častni za vlado, ki jemlje posojilo, in častni tudi za našo državo, ki dobi posojilo.

20-ODSTOTNE OBVEZNICE.

Kar se tiče neizplačanih 20% nih obveznic, o katerih je bil govor večkrat v skupščini, jaz nisem nikdar dejal, da je to vprašanje definitivno končano, ampak sem rekel, da v tem proračunskem letu za nas ni niti tehnične niti finančne možnosti, da plačamo 20% bone od zastalnih kron. To znači, da je ostalo vprašanje odloženo za prihodnji proračun in da se mora to vprašanje rešiti ali na predlagani način, to je s posojilom, ali na ta način, da se jih smatra za izredni davek, kateri je plačan in kateri se kot vsak drugi državni davek ne more vrniti. Toda mi, gospoda moja, ne rešujemo tega vprašanja, ampak ga odlagamo, kakor je bilo odloženo že tekom pet let, kar obstoji naša država.

NOVA CARINSKA TARIFA.

Kar si tiče pritožb glede carinske tarife, sem jaz rekel, da gre delo h koncu in da pomanjkanje tarife ni bil vzrok, da nismo napravili pogodbe z Avstrijo in Češkoslovaško. Prvo skrb smo posvetili sedaj trgovinski pogodbi z Italijo, kamor gre največji del našega izvoza in od koder dohaja največji del našega uvoza. Pogodba z Italijo je najvažnejša in prva točka v naši trgovinski politiki in šele pozneje moremo pristopiti k trgovinskim pogodbam z državami, s katerimi imamo mnogo manjše trgovinske posle nego z Italijo. Za pogajanja z Italijo bode podloga nova carinska tarifa, katera se pripravlja že daljši čas temeljem podatkov, kateri so bili zbrani od vseh strani in zlasti od gospodarskih korporacij, od katerih smo tudi zahtevali, da prisostvujejo pogajanjem po svojih delegatih.

DINAR IN VALUTNA POLITIKA.

Kar se tiče valutne politike, o kateri sta govorila gospoda Kulovec in Kraft, se jaz strinjam z g. Kulovcem, da naj naša valutna politika ne obstoja v naglem dvigu dinarja, marveč v njegovem stabiliziranju. Vi ste iz moje valutne politike videli, da nisem težil za naglim dviganjem dinarskega tečaja, kar bi povzročalo po preteku izvestnega časa velike in jake reakcije, kakor se je to zgodilo v prejšnosti. Gospoda, mi moramo dovoliti krepitev dinarja. Mi ne moremo razumeti stabiliziranja tako, da se dinar ne bi mogel popraviti proti kurzu, ki ga ima danes. Tak način dela v momentu, ko se dinar jača in ko imamo uravnoteženo trgovsko bilanco

in proračun, bi bil umetno sredstvo, da pride dinar na nižji nivo nego je bil. Nam ni treba, da uporabljamo taka sredstva. Mi, gospoda moja, treba da delamo v tem smislu, da dinar ide dalje po stvarnem ekonomskem položaju v državi in da dovolimo napredek zategadelj, da učvrstimo vero v bodočnost in da uničimo nade defetistov, kateri nimajo vere v to državo in kateri verujejo, da pride čas, ko bo dinar manj vreden, nego je danes. Hočemo s tem uničiti tudi zadnjo nado teh ljudi in pokazati, da morajo i oni gledati na našo valutno politiko z drugimi očmi.

POVEČANJE PRORAČUNA.

Kar se tiče proračuna finančnega ministrstva, sta g. Kumanudi in Moskovljevi rekla, da je proračun napram številki proračuna iz preteklega leta in napram predvojnemu proračunu finančnega ministra, jako povečan. Gospoda, pri tem proračunu je treba imeti v vidu dve stvari. Prva stvar je ta, da je v proračunu finančnega ministra tudi številka državnega dolga in to ni izdatek samo enega resora, ni samo izdatek finančnega ministra. V mnogih proračunih v drugih državah so državni dolgovi oddvojeni in tvorijo oddvojeno poglavje v proračunu, nezavisno od ministrstva financ. Pri nas se je dolgove postavilo v proračun ministrstva financ in naravno je, da se je potem, ko smo sklenili Blerovo posojilo, že s tem samim proračun ministrstva financ povečal letno za 100 milijonov dinarjev. Kakor vidite, se je pokazalo povečanje proračuna ministrstva financ zategadelj, ker so prišli tudi izdatki za te namene v proračun ministrstva financ.

PRODUKCIJA TOBAKA SE JE POVEČALA.

Drugi izdatek je pri monopolih. Monopolski dohodki morajo biti vedno v zvezi z monopolnimi izdatki, ker mi ne moremo imeti dohodkov monopolov, ako se ne ustavljajo izdatki za tobak, za cigaretni papir, za žigice in za druge predmete, ki se javljajo kot izdatki. Preteklega leta smo imeli n. pr. samo za odkup tobaka izdatkov nič več nego 260 milijonov dinarjev in to za žetev 1922/23. Toliko smo povečali produkcijo tobaka vsled višjih cen, katere smo dali producentom, da bomo do leto vložili 650 milijonov dinarjev za tobak pretekletine. Evo vam razlogov za povečanje, ali to povečanje je popolnoma upravičeno in popolnoma produktivno, ker smo imeli leta 1922. produkcije tobaka od skupno 9 milijonov kg, leta 1923. pa je naša žetev tobaka vrgla 18 milijonov kilogramov, torej dvakrat toliko. Leta 1922. smo izvozili vsega skupaj pol milijona kilogramov tobaka v inozemstvo, prav toliko v preteklem letu, dočim bomo mogli to leto eksportirati v inozemstvo okoli 5 milijonov kilogramov tobaka. Računam, da dobimo od izvoza tobaka pol milijarde dinarjev.

BELJE.

Kar se tiče državnega posestva Belje, od katerega znaša čisti prihod tega leta 31 milijonov dinarjev, je bila občna želja finančnega odbora, da se da v zakup. Jaz sem na osnovi odločitve finančnega odbora razpisal licitacijo, da vidimo, kakšne in kolike ponudbe moremo dobiti za zakup državnega imanja. Kadar dobimo ponudbo, bo ministrski svet ocenil, ali in katere so dovoljne, potem pa pride

vprašanje pred narodno skupščino. Tu ne more biti nikakih tajnosti in nikake namerne politike vlade, da bi pokazala, da se to državno imetje ne rentira in da se ga zbog tega mora dati v privatno eksploatacijo.

IZVOZNE CARINE.

Kar se tiče govora g. Krafta o izvoznih carinah, morem odgovoriti, da je šla moja politika vedno za tem, da se zmanjšajo izvozne carine. Ker pa jaz še ne najdem, da so izvozne carine v sedanji višini tako velike, da morejo ovirati naš izvoz, jih moram še nekaj časa obdržati kot korekturo našega sistema neposrednih davkov in v isti čas kot dopolnjenje deflacionistične politike, katero vodim, da tako dvignem tudi notranjo vrednost dinarja.

NEMSKI JEZIK.

Kar se tiče razpisa, ki ga je prečital g. Kraft, s katerim se ukazuje finančnim upravam v Banatu, da državni uradniki občujejo s prebivalstvom v službenem jeziku in ne madžarsko in nemško, moram reči, da v tej naredbi ne vidim nikake protizakonitosti, ker je ta naredba izdana po določilih naše ustave. Zategadelj nisem niti najmanj razpoložen, da to naredbo umaknem. Gospod poslanik izgleda kakor da želi, da jaz ukažem svojim činovnikom, da se morajo vsi učiti madžarski ali nemški — kar jaz prav tako nisem razpoložen storiti — ali pa da v proračunu ustavim novo poglavje za tolmače v prid onim našim državljanom, ki ne znajo srbsko-hrvatsko-slovenskega jezika.

Omejitev prodaje denaturiranega špirta.

Trošarine prosti špirit, ki se ne namerava porabljati za užitne namene, se mora pred oddajo v prosti promet denaturirati, to je napraviti neuziten, da je poraben edino za gorivo, barve itd. Za denaturiranje se uporablja lesni alkohol (žesta) in olje, ki se pridobiva pri destilaciji lesnega alkohola. Sredstva za denaturiranje se morajo, preden se zmešajo, preizkusiti v kemijskem laboratoriju generalne direkcije posrednih davkov, ali ustrezajo svojemu namenu.

V Sloveniji so za prodajo denaturiranega špirta v veljavi kontrolne odredbe, ki izključujejo vsako zlorabo. Po naredbi finančnega ministrstva z dne 30. novembra 1899, drž. zak. št. 238, smejo prodajalci na drobno prodajati denaturiran špirit le v zaprtih steklenicah po najmanj 1/8 l. Na vsaki steklenici mora biti tudi naznačeno, da vsebuje denaturiran špirit, dalje množina vsebine in alkoholovitost, tako da je vsaka zamenjava izključena. Pretakanje za prodajo na drobno v steklenice se sme vršiti le v prostorih, ki je od prodajalne popolnoma ločen in ni v zvezi s prodajalno niti z okni, niti z vrati. Za prodajalce na debelo pa so v veljavi še poostrene odredbe, ki v zvezi z registri, katere morajo voditi, dajejo finančni upravi zadosti možnosti, da v polnem obsegu zasigura svoje interese. Prodajalci na debelo so med drugim tudi primorani, da se ne smejo imeti spravljene denaturiranega špirta v odprtih posodah v prostorih, v katerih točijo pijače.

Kljub tem rigoroznim varnostnim odredbam pa prepoveduje tarifna postavka 62 (pripomba 2) taksnega zakona, da točilec pijač na debelo in drobno ne smejo v prostorih, kjer opravljajo točenje, prodajati denaturiranega špirta in se tudi v obče ne smejo baviti s prodajanjem denaturiranega špirta.

Po tolmačenju generalne direkcije posrednih davkov smejo denaturirani špirit prodajati le oni specerijski in slični obrati, ki poleg ostalega blaga prodajajo tudi alkoholne pijače le v zaprtih originalnih steklenicah, ki se v obratovalnici niti ne odpirajo, niti ne pretakajo v manjše posode, niti se v obratovalnici polnijo.

S to omejitvijo prodaje denaturiranega špirta, ki je stvarno neutemeljena, je trgovstvo občutno oškodovano. Varnostne odredbe, ki so v veljavi v Sloveniji, so dosedaj v vsakem oziru izpolnjevale svoj namen in preprečile zlorabe v katerikoli smeri. Tudi sredstva, s katerimi se špirit denaturira, preprečuje zlorabe, ker imajo ta sredstva take lastnosti, da je destilacija nemogoča ali pa zvezana s

takimi stroški, da se manipulacija, ki bi imela namen v eni ali drugi smeri oškodovati državo, ne glede na visoke globe nikakor ne rentira.

Dosedaj se je dovoljevala prodaja denaturiranega špirta pod sankcijo omenjenih kontrolnih odredb v vseh trgovinah, katerih lastniki so bili tako v državljanskem, kakor dohodarstvenem oziru neoporečni. Dovoljenje za prodajo je imela torej večina trgovcev, ki je bila upravičena prodajati tudi alkoholne pijače. Ti bodo sedaj občutno oškodovani, ako ne bodo mogli nuditi svojim odjemalcem tudi denaturiranega špirta, ker ni izključeno, da bodo odjemalci nakupili tudi ostalo blago v trgovinah, ki bodo upravičene prodajati denaturiran špirit. Ta špirit se splošno uporablja za gorivo, polituro itd. in je povpraševanje po njem jako živahno. Zato bo škoda tem občutnejša. Trgovci, ki točijo pijače, bo torej imel trojno škodo, plačati bo moral razmerno visoko trošarinsko takso, običajno v najvišji takсни skupini, izgubil bo dovoljenje za prodajo denaturiranega špirta in s tem navadni, s tako prodajo zvezani trgovski dobiček, končno pa odjemalce, ki bodo kupovali tudi ostalo blago pri trgovcih, ki jim bodo mogli nuditi tudi denaturiran špirit.

Zakonodajalec gotovo ni imel namena večine trgovstva oškodovati na tako občuten način, ampak je brez dvoma imel pri omejitvi prodaje pred očmi le pokrajine, v katerih se prodaja denaturiran špirit v odprtih posodah in brez kavitel, ki preprečujejo zlorabe.

Zato smo prepričani, da se bo prizadetim poklicnim organizacijam trgovstva posrečilo doseči, da se bo v Sloveniji dovoljevalo prodajati denaturiran špirit točilem pijač še naprej pod sedanjimi modalitetami, ki v zadostni meri varujejo interese finančne uprave.

Morgan & Co.

»Quaerens quem devoret«.

Nenadni dvig francoskega franka zadnjih dni je upravičeno vzbudil v vseh finančnih krogih centralne Evrope nemalo presenečenje. Kar se prvotno ni pričakovalo, je nenadoma nastopilo in so spekulanti a la baisse doživeli težak poraz, ki ga ne bo lahko preboleli in se bodo njega posledice v spekulativnem svetu Dunaja in Berlina še dolgo časa občutile. London bo lahko šel mirno preko svojih malih izgub in tudi Italija izgleda, da nima ravno veliko škode. Nastaja pa vprašanje, kako da je London odšel

s tako malimi izgubami, ko je vendar na frankovo baisse največ špekuliral? Prva večja akcija na škodo franka je bila započeta v Londonu, temu je sledil New-York še v večjem obsegu in z boljšo organizacijo, šele potem sta prišla na vrsto Dunaj in Berlin; Milano je igral med temi štirimi najmasnejšo vlogo. Prvi trenutek je bila cela stvar marsikomu nepojmljiva, potem pa so prinesli časopisi vest, da sta bila London in New-York pravčasno obveščena in ta vest bo tudi točna! Kdo je informiral New-York in London?

Kdo je započel z akcijo?

Na ti vprašanji je samo en odgovor — Morgan & Co. Da, Morgan & Co., ki mu danes Dunaj in Berlin plačujeta igro, ki je bila zelo visoka in ki se aproksimativno ceni na 180 do 200 dolarjev, t. j. v naši vrednosti ca. 1440 do 1600 milijonov dinarjev. Te cennitve so približne, mogoče da so pretirane, mogoče pa tudi, da so še večje, ako pomislimo, da je samo Dunaj za časa baisse dnevno plasiral okrog 400 milijonov frankov. Brezdvomno, da cela stvar ne bo ostala brez vsakega vpliva na tečaj nemško-avstrijske krone in tudi nemška marka, ako so poročila količkaj točna, bo občutila precejšnjo izgubo na svoji, sedaj že itak mali vrednosti.

Kakor je bil dvig franka nenaden, tako je bil njegov padec marsikomu nepojmljiv. Mišljenja so bila zelo različna, vendar sta zavzemali vprašanji reparacij in prekomerni izdatki francoske državne blagajne odlično mesto.

Krivdo so nekateri iskali v Nemčiji, drugi spet v Franciji sami in Alfred Margaine pravi: »La baisse du franc été inévitable, parce que le gouvernement français, par des années, a dépensé bien plus qu'il n'a encaissé.« (Padec franka je bil neizogiben, ker je francoska vlada skozi več let več izdala nego je prejela.)

Neoporečno, da ima Margaine popolnoma prav, pripomniti pa je treba, da samo prekomerno zadolženje državne blagajne ne more vplivati tako katastrofalno. Tukaj moramo iskati drugih vzrokov, kajti prvi ima lahko le lahen vpliv in ne smemo vsled tega — vsaj v plošnem ne — pripisovati bližajočo se katastrofo francoskega franka vprašanju reparacij ali pa preobteženju francoskih financ — kar je strogo vzeto eno in isto, ker ravno radi reparacij, odnosno obnovitvenih del v opustošenih krajih je imela francoska državna blagajna te prekomerne izdatke — ampak tihi vzrok v New-Yorku in to precejšnji del pri onem Morganu, ki danes igra visoko vlogo »spasitelja francoskega franka«.

Marsikomu bo še v spominu akcije Morganove banke proti franku. Njene zaupljive okrožnice, s katerimi je valila nemški trgovski svet, da prodaja čimprej svoje zaloge v francoskih frankih. Akcijo v Londonu je takisto vodil v glavnem Morgan sam in tudi v Italiji je gotovo imel svoje prste vmes. Igra ni bila baš čedna — rekli bi »un jeu vulgaire« — in spada med one velike poteze ameriškega kapitalizma za premoč nad evropskim.

»Pousière« — K.

Valorizacija hipotekarnih dolgov.

Pred kratkim je izreklo dunajsko deželno sodišče, kakor poroča »N. Fr. Presse«, izredno zanimivo sodbo, ki priznava hipotekarnemu upniku povračilo vknjižene terjatve v takem iznosu, ki odgovarja vrednosti ob času intabulacije.

Primer je bil sledeč:

Dva zakonska sta kupila leta 1918. hišo in sta ostala dolžna še 70.000 K, katere sta hotela plačati sedaj z enakim zneskom razvrednotenih kron. Upnik pa se je temu plačilu uprl in tožil kupca na plačilo one vsote, ki v današnji vrednosti krone odgovarja vrednosti terjatve ob času, ko je nastala. Trdil je, da v tem primeru ne more veljati princip »krona je krona«, ker po § 1413. o. d. z. upniku ni mogoče vsiliti drugačnega plačila, kakor pa se mu dolguje. Seveda sta dolžnika temu ugovarjala. Sodišče pa

je dalo prav tožniku ter sodbo utemeljilo na sledeči način:

Pojmovanju poštenega poslovanja odgovarja, da dobi prodajalec ono proti vrednosti, ki so jo imele pogodbeno stranke pred oči o časa, ko so sklenile kupčijo. Zakon čuva lobro vero s tem, da n. pr. izključuje prikrajšanje nad polovico prave vrednosti, ne da bi bil za to potreben poseben dogovor; dalje s tem, da obstoje zakonite določbe, ki upravičujejo prodajalca, da odreče izročitev prodane stvari, ako kupec ne plača kupnine. Pa tudi v primeru, če se dovoli odlog plačila, se pač ne more upravičeno sklepati, da se je prodajalec odpovedal dogovorjeni kupnini, ker §§ 989. in 990. o. d. z. vsebujejo določbo, da se ima v slučaju izpremembe notranje vrednosti noveca izvršiti plačilo v razmerju notranje vrednosti, ki ga je imel denar ob času, ko je bilo dano posojilo. Stremljenja prodajalcev, da se popolnoma zavarujejo, se razvidijo ravno iz hipotekarnega zavarovanja terjatev. Osebnost jamstvo prodajalec ne zadoštuje; jamči naj mu nepremičnina sama s svojo realno, sigurno vrednostjo za to, da dobi ob svojem času proti vrednosti za hišo. Ta namen sta morala poznati tudi dolžnika, ki sta s tem tudi soglašala. Nikakor se ne more misliti, da je hotel prodajalec skleniti pogodbo, ki bi bila sestavljena iz odplatnih in neodplatnih elementov in da je hotel že v naprej tako znatno redukcijo kupnine. Ne sme se prezreti, da bi pri morebitnem ponovnem razvrednotenju krone, kakor je bilo n. pr. pri nemški marki, utegnulo nastati tako nesporazumljenje, da bi se znesok do 50.000 K ne moglo plačati, ker bi takor male novčani ne bile več v obtoku. Kaj naj se nato zgodi v takem primeru? Dejstvo, da se opozarja na možnost zakonitih določil, le dokazuje, da se smatrajo za potrebne norme, da se ugotovi intencijam kontrahentov. V ta namen pa so še posebni zakonodajni ukrepi nepotrebni, ker vendar morajo tudi sodišča spoštovati v svojih sodbah voljo strank in se ozirati na običaj v poštenem poslovanju.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Imitacija kosmatih in gladkih preprog na mehaničen način.

Dvojne ali kideminstrske preproge so izdelane na platnenem vezanju z dvema ali tremi vrstami osnove ali dvema ali tremi vrstami votka. Ena vrsta osnove in ena vrsta votka so istobarvne, druga vrsta osnove in votka pa je drugače barvana. Take preproge se izdelujejo na Žakardovih statvah. Običajno se nam zdi, da so te preproge votke, ker je med gornjim in spodnjim tkanjem praznina. Na ta način izdelane preproge so opletene s posebno žico, tako da votline ne občutimo.

Žanilske preproge imenujemo one, v katere je vtkana žanila. Žanila se dobi, kadar se v osnovi vdolajo konci v osnovo tako, da je pogosto po šest koncev eden poleg drugega, med njimi pa se nahajajo praznine v višini železnega žanilskega flora. Kadar se vrote vtke v tako osnovo in pride po sredini praznine med osnovo vrotek, nastanejo pentlje, katere se zagrejejo v pari in potegnejo preko naprstnika. Po tej proceduri izgleda žanila od vseh strani kakor kosmata gosenica. Preproge se izdelujejo, kadar se žanila vtke v platneno osnovo kot posebna vrsta votka. Ako je žanila izdelana v obliki gosenice, nastanejo na obeh straneh kosmate preproge, ako pa je žanila kosmata le na eni strani, se vtke tako, da je tudi preproga le na eni strani kosmata. Take preproge se imenujejo aksminstrske. Žanilske preproge morejo imeti različne barve, kakor se pač razvrstijo barve žanil. Barva žanil nastaja pri tkanju raznih barv votka, ki v celoti dajejo razne vrste barv žanil v preprogi. Na primer v preprogo je vtkanih 1000 koncev žanile. Vsak konec žanile je izdelan s po-

sebno tkanino, v katero je vtkan barvani vrotek, ki ustrezno razvrstijo barv v preprogi, tako da končno vseh 1000 koncev daje barvo, katero naj preproga ima.

Kosmatih preprog je več vrst, na primer: briselski, turnejski, tapestri, velur-preproge se izdelujejo na ta način, da se dela s posebno vrsto podloge pentlje-flor.

Briselske preproge so one, pri katerih ena vrsta barvanih koncev osnove tvori barvo pri somotu, ki obstoji iz neprerezanih pentelj.

Turnejske preproge so one s prerezanimi pentljami. Pri briselskih preprogi je v osnovi vrsta barvanih koncev, ki se potem Žakardovega stroja po potrebi spravijo na lice in tvorijo barvo. Kolikor se ne spravijo na lice, se zakrivajo v osnovnem tkanju.

Tapestri so preproge, pri katerih je osnova sicer stisnjena, a flor ni prerezan. Tapestri-velur preproge so one, pri katerih je osnova stisnjena in flor prerezan. Dobijo se tudi preproge, ki so stisnjene šele po tkanju, a ti so le slaba imitacija pravih preprog.

(Dalje sledi.)

Trgovelski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA,
Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke!

Industrija.

Zvišanje delniške glavnice. Ministrstvo za trgovino in industrijo je sporazumno z ministrstvom pravde odobrilo izpremembo društvenih pravil »Delniške družbe pivovarne Union« v Ljubljani, kakor je bilo sklenjeno na občnem zboru delničarjev z dne 13. julija 1923. S tem je družbi dana možnost zvišati delniško glavnico do 12 milijonov dinarjev brez predhodne državne odobritve.

Prenos sedežev dveh industrij v Zagrebu. Industrija olja d. d. v Koprivnici in Koprivniški paromlin d. d. v Koprivnici imata 30. marca t. l. generalni skupščini, na katerih se ima sklepati o prenosu sedežev obeh družb v Zagreb.

Produkcija sladkorja v Nemčiji. — V prosti kampanji so predelale nemške sladkorne tovarne 9.900.000 ton sladkorne pese in izdelale 1.455.756 ton sladkorja.

Trgovina.

Poravnave in konkurzi. Poravnalno postopanje se je uvedlo o imovini Ivana Kramarja, trgovca v Kasazah pri Petrovčah. Narok za sklepanje poravnave je pri okrožnem sodišču v Celju dne 17. maja. Rok za oglasitev 1. maja, najkasneje pa do 13. maja. — Konkurz je razglašen o imovini Ivana Sege, trgovca v Mariboru. Prvo zborovanje upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru je 12. aprila ob pol 9. Oglasitveni rok traja od 26. april t. l. Narok za ugotavljanje je 17. maja ob pol 9. uri.

Izvoz in uvoz.

Jugoslovanski nvoz bombaževih izdelkov iz Čehoslovaške. Kakor kaže statistika, si je čehoslovaška tekstilna industrija po težkih časih industrijske krize, povzročene po porastu č. krone, zopet opomogla. Izvoz stalno in mirno raste. Dočim so iz sedanjih čehoslovaških pokrajin pred vojno izvozili mesečno okrog 600 vagonov bombaževih izdelkov, se je gibal izvoz po vojni med 160 do 260 vagoni. Koncem leta 1923 je dosegel ta eksport 402 predvojne množine. Štiri petine gredo v podonavske države, od tega le v Avstrijo polovico. Jugoslavija je bila v zadnjem četrletju za Avstrijo (124 vagonov) prva s 35 vagoni povprečno na mesec. V letu 1921 je znašala povprečna mesečna količina iz Čehoslovaške uvoženih bombažnih izdelkov 29 vagonov. V prvem četrletju 1922, t. j. po prvi deflacijski krizi je uvoz padel na 3 vagona, zrasel v drugem četrletju zopet na 12 in v tretjem na 24 vagonov mesečno, nakar ga je jesenska kriza (Plavšičeva valutna akcija) vrgla na 12 vagonov. V letu 1923 uvoz k nam zopet rase od mesečnih 14 vagonov v prvem kvartalu na 30 v drugem in 48 v tretjem. Zadnji kvartal se giblje okrog 35 vago-

nov. Največ odpade na pisano tkanino (18 vagonov) in na tiskano blago (7 vagonov).

Davki in takse.

Davčno okrajno glavarstvo v Krškem razglašča: V smislu člena 158. finančnega zakona za leto 1922, 1923. Uradni list štev. 324. l. 1922, se objavlja, da je odmera hišne-najmarine za leto 1924 za vse davčne zavezance izvršena. Davčni zavezanci se opozore, da se bodo plačili nalogi vročili le onim strankam, katerim najmarina za leto 1923 ni bila predpisana, vsi drugi pa odmerni izkaz lahko vpogledajo pri pristojnem davčnem uradu, odnosno v občinah izven sedeža davčnega urada pri občinskem uradu, v času od 1. do 15. aprila 1924. — Vsak davkoplačevalec ima pravico vpogledati le njegovo davčno dolžnost zadevajoče predpisane postavke, za druge davkoplačevalce pa le, če se izkaže s pooblastilom v davčnih zadevah. — Morebitne pritožbe proti predpisu davka, kolkovane s kolkom po 20 Din, je vložiti v 15. dneh po preteku roka za vpogled, tedaj najkasneje dne 30. aprila 1924 pri davčnemu okraj. oblastvu v Krškem.

Denarstvo.

Srbsko-italijanska banka v Beogradu. V Beogradu se je ustanovila Srbsko-italijanska banka z glavnico 200 milijonov lir. Pri novo osnovanem zavodu so udeleženi mnogi znani zastopniki beogradskih gospodarskih krogov.

Razno.

Odlikovanje. »Ur. list« št. 22 objavlja ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 17. januarja 1924, s katerim se odlikujejo: z redom sv. Save III. vrste: Ivan Knez, predsednik Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani; z redom sv. Save IV. vrste: Ivan Ogrin, podpredsednik Trgovske in obrt. zbornice v Ljubljani; Ivan Šubic, direktor srednje tehnične šole v Ljubljani; dr. Ludovik Böm, direktor trgovske akademije v Ljubljani; Andrej Jakil, industrijalec v Karlovcu; z redom sv. Save V. vrste: Matko Prelovšek, višji gradbeni svetnik v Ljubljani; Josip Boncelj, direktor Strojnih tovarov in livarn d. d. v Ljubljani; Alojzij Križnič, generalni direktor Lesne industrijske družbe »Drava« v Mariboru; Karl Detela, podravnatelj Prometnega zavoda za premog, d. d. v Ljubljani; Milan Dular, ravnatelj velesejmskega urada v Ljubljani; dr. Ciril Paulin, generalni tajnik Združenih papirnic Vevče, Gorčane in Medvode, d. d. v Ljubljani; Hanuš Krofta, direktor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; Jakob Zadravec, industrijalec v Središču; Fran Stupica, veletržec in načelnik gremija trgovcev v Ljubljani; Dragotin Šebenik, magistratni pisarniški ravnatelj v Ljubljani; Ivan Vogelnik, direktor Zavoda za ženski obrt v Ljubljani.

Govor finančnega ministra g. dr. Stojadinovića ob proračunu. Ob koncu razprave o proračunu ministrstva financ, ki je bil sprejet pretekli torek v narodni skupščini, je imel finančni minister g. dr. Stojadinović daljši zaključni govor, v katerem je odgovarjal na različne ugovore poslancev glede proračuna. Njegova izvajanja glede vnanjega posojila, glede 20% nih obveznic, glede nove carinske tarife, glede valutne politike, glede produkcije tobaka v državi, glede državnega posestva Belje ter glede rabe državnega jezika v Vojvodini so izredno zanimiva in zaslužijo posebno pozornost naših kupčijskih krogov, ker dajejo dobro informacijo o različnih važnih vprašanjih. Na uvodnem mestu prinašamo zategadelj govor g. finančnega ministra ter opozarjamo svoje čitatelje na ta govor. Pri tej priliki pripominjamo, da naša javnost vse premalo sledi važnim dogodkom v narodni skupščini. Naši dnevniki v Sloveniji po našem mnenju vse po vrsti prinašajo o razpravah v narodni skupščini prekrateka poročila, tako da se našim ljudem čisto ob najboljši volji ni mogoče dovolj natančno poučiti o vprašanjih, ki globoko segajo v naše gospodarsko življenje.

Izenačenje strokovnih šol. V ministstvu za trgovino in industrijo izdelujejo pravilnik za izenačenje bivših avstrijskih šol z enakimi šolami v Srbiji.

Izleti po Jadranu. V Splitu je prispela te dni jahta »Nirvana«, katero je določilo društvo za promet tujcev v Splitu za

Izletniško ladjo po Jadranu. Jahta je bila zgrajena leta 1903. za grofa Caboga, danes pa je lastnina kapitana Vukova. Opremljena je z vsem komfortom. Razen ugodnih prostorov za kapitana in ekipažo ima 12 kabin, vsaka z dvema posteljama. Prvi izlet se vrši dne 1. maja iz Sušaka vzdolž cele obale do Gruža. Jahta bo pristala v vseh lepših in zanimivejših krajih. Cena za osebo znaša 180 Din dnevno za potovanje in popolno oskrbo.

Semenj v Milanu. V Milanu se vrši mednarodni vzorčni semenj od 11. do 27. aprila 1924. Prospekte za semenj je dobiti v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Sanacija Madžarske. Zadnje dni je bila končno položena trdna podlaga gospodarski sanaciji s tem, da je svet zveze narodov izdelal dva protokola, ki vsebujejo bistvene smernice za obnovo. Prvi je politični in so ga podpisale Anglija, Francija, Italija, Jugoslavija, Čehoslovaka, Romunija in Ogrska. Podpisane se zavežejo varovati popolno suvereniteto in neodvisnost Ogrske, ta pa garantira, da bo izpolnila vse obveze iz trijanonske mirovne pogodbe, posebno vojaškega in druge mednarodnega značaja. Madžarska obdrži popolno svobodo glede carinsko-tarifnih zadev in glede sklepanja trgovskih in finančnih dogovorov, v kolikor ne bi ogrozili njene neodvisnosti. Drugi, gospodarski protokol je podpisala sama Ogrska. Madžarska vlada se obveže, izdelati v zvezi z delegacijo Sveta društev narodov program za finančno in gospodarsko obnovo, ki jamči, da se ustvari od 30. junija 1926 dalje ravnesje v budžetu na sigurni in trajni podlagi. Posojilo 250 milijonov zlatih kron naj služi za kritje deficita v dobi obnove. Garancija za to posojilo bodejo dohodki carin, sladkorni davek, tobaki in solni monopol. Nadzor bo vršil generalni komisar Sveta društva narodov. Ustanovi se od vlade neodvisna emisijaska banka, v katere svetovito bo generalni komisar. Temu protokolu je priključeno poročilo ogrske vlade s podrobnimi odredbami glede obnovitvenega programa.

Finančna delegacija objavlja uradno: Po telegrafskem obvestilu gospoda finančnega ministra z dne 20. t. m. je izplačati državnim nameščencem za april t. l. iste prejemke, kakor za marec, torej tudi predajem na nove plače v dosedanj višini.

Iz naših organizacij.

DELOVANJE TRGOVSKEGA GREMIJA V MARIBORU.

V torek, dne 18. t. m. se je vršil ob znanju udeležbi občni zbor gremija v Mariboru. Za Zvezo gremijev se je zbora udeležil tajnik J. Mohorič, obrtno oblast pa je zastopal dr. Rodošek.

I. Uvodoma je podal gremijski načelnik V. Weigl o poslovanju in o akcijah gremija obširno informativno poročilo, iz katerega posnemamo sledeče podatke:

Gremij je štel koncem leta 1923 sledeče članstvo:

Trgovcev posameznikov 458, družabnih 174, raznih 43, skupaj 517, branjevcv 223, nameščencev kot pripadnikov gremija 604, učencev in praktikanov 210, vsega skupaj 1554 članov; obrtnih listov se je v letu 1923 izdalo trgovcem 102, branjevcem 27, odložilo pa je obrtni trgovci 78, branjevcv 45; nameščencev je bilo na novo prijavljenih 228, odjavljenih pa 202. Učencev se je na novo sprejelo 75, od teh zopet izstopilo 22, oproščenih je bilo v celem letu 46.

Trgovsko-nadaljevalno šolo je obiskalo v šolskem letu 1922/23 skupaj 192 vajencev, med letom izstopilo 28, šolo dokončalo 171.

Na subvencijah in darilih je prejela trgovsko-nadaljevalna šola v letu 1923 10.975 Din.

Razsodišče se je sestalo v treh slučajih. Več nannanjenih sporov med delojemalci in delodajalci je rešil predsednik v lastnem delokrogu brez razsodiške razprave.

V letu 1923. se je vršil samo redni občni zbor, izrednih občnih zborov ni bilo. Nasprotno je pa sklical gremij več zborovanj in sešankov.

Odborovih sej se je vršilo v preteklem letu rednih 11 in ena izredna. Vse so bile sklepne in večinoma dobro obiskane.

Dopisov je došlo 772, odposlalo pa 543, skupaj torej 1315, to je za 95 več kot prejšnje leto.

Stanje blagajne dne 31. dec. 1923:

Vseh 8 fondov izkazuje premoženja Din 60.950.03. Ako primerjamo to stanje z onim leta 1922 Din 50.752.42, najdemo prirastek v gotovini Din 10.197.61 ter je gotovina plodonosno naložena za vsak sklad posebej pri Meslini hranilnici v Mariboru.

K temu je omenili, da sta se Plesni sklad in Staudingerjeva ustanova v skupnem znesku Din 2565.60, koje je upravljala gremij za ustanovitev državne trgovske šole, v smislu sklepa lanskega občnega zbora izročila svojemu namenu, ustanovil se je pa v minulem letu »Sklad za trgovski dom«, katerega potrebo hočem pozneje natančneje utemeljiti.

Kakor že omenjeno, ni bilo v lanskem letu razen rednega občnega zbora dne 24. marca in občnega zbora kategorije branjevcv nikakega izrednega občnega zbora. Pač pa je sklical gremij po potrebi razna zborovanja, in sicer:

dne 27. februarja zborovanje trgovstva, na katerega se je povabilo tudi industrije in obrtnike. Udeležili so se islega tajnik Trgovske zbornice g. Mohorič kot referent, g. Ivan Rebek, predsednik Občeslovenskega obrtnega društva v Celju, predsednik Obrtnega društva v Mariboru g. Novak itd. To zborovanje je počastil s svojo navzočnostjo tudi vodja oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani, dvorni svetnik gosp. dr. Marn, ki je pazno sledil raznim referatom o potrebi revizije socijalnih zakonov, radi nakupa južne železnice od države, o izenačenju davkov, o obdavčenju zadrug, o delovnem času, radi odprave zakona o pobijanju draginje, o pogodbi z Avstrijo itd. ter je obljubil, prožiti nam vedno svojo pomoč pri odpravi neurejenih in škodljivih razmer. Na tem zborovanju so bile sprejete tudi primerne resolucije o zgoraj označenih zadevah v obče, posebej pa še proli postopanju policije napram trgovstvu na podlagi zakona o pobijanju draginje. Pri tej priliki moram omeniti, da se je gremij obrnil z obširno utemeljitvijo na Jugoslovanski klub za odpravo tega zakona in je isti, kolikor mi je znano, tudi ukrenil pri vladi potrebne korake, ki pa do sedaj žalibog niso imeli uspeha.

Dne 12. junija 1923 je sklical gremij anketo telefonskih naročnikov, na kateri se je osnoval odbor za pridobitev avtomatične telefonske centrale za Maribor pod predsedstvom gosp. župana. Ta odbor je poslal pozneje v Beograd deputacijo, ki je imela nalogo, osebno intervenirati pri vladi, da dobi Maribor to prekorsno napravo. Gremij je zastopal naš tovariš gosp. Šoštar in je ministrstvo takrat obljubilo avtomatično telefonsko centralo iz nemških reparacij že za to spomlad, kar se bo pa vsled znanih dogodkov v Nemčiji najbrž nekoliko zavleklo.

Tretje zborovanje je sklenil gremij dne 18. septembra, katerega so se udeležili tudi industriji in obrtniki, kjer je podal tajnik Trgovske zbornice g. Mohorič obširen referat o zvišanju železniških tarifov s posebnim ozirom na škodljiv vpliv, ki ga bo imelo to zvišanje na trgovino, industrijo in obrt v Sloveniji za kupčije za južnimi kraji naše države, ki imajo po Donavi mnogo cenejšo pot za izdelke iz severnih držav. Takrat se je sklenilo, predlagati Trgovski zbornici, dati vsem Trgovskim zbornicam naše države inicijalno za sklicanje velike gospodarske ankete, kjer se naj ta točka, kakor tudi razne druge škodljive zadeve precizira in se vladi tamkaj glasno pove, da mora biti takega brezglavega vladanja, ki tira celo gospodarstvo naše države v propast, enkrat konec. Ta apel ni ostal brez uspeha in je Trgovska zbornica v Zagrebu res sklicala na dan 27. februarja t. l. v Zagreb veliko konferenco pridobitnih krogov iz cele države, kjer je zastopal mariborsko trgovstvo g. Pintar, industrijo g. dr. Pipuš, obrt pa g. Džamonja. Konferenca se je udeležil tudi zastopnik centralne vlade.

Ko se je mudil tik pred skupščinskimi volitvami v Mariboru finančni minister g. Stojadinović, se je oglasila pri njem pod mojim vodstvom tudi deputacija gremija in mu v nad enournem

razgovoru razložila naše želje in prilozbe o vsch zadevah, ki nas najbolj tlačijo. Gosp. minister je takrat marsikaj obljubil, toda čutili nismo nikakega izboljšanja našega položaja.

Nadalje je gremij meseca aprila, ko je zaznal polom Zveze gremijev za računski zaključek Pokojninskega zavoda za nameščence iz leta 1922, se obrnil na lani izvoljene delegate tega zavoda s primerno vlogo, kjer so se našli vsi nedostalki, ki jih je treba odpraviti. Osebito se je zahtevalo znižanje premij, znižanje ogromnih upravnih stroškov, znižanje čakalne dobe ter zvišanje dajatev, kajti iz računskega zaključka iz leta 1922 sledi, da znašajo upravni stroški 17%, dajalve pa niti 1% od v tem letu vplačanih premij. Tozadevno kritiko je objavil gremij tudi v nekaterih časopisih. Ko je kljub temu minister za socijalno politiko s 1. januarjem t. l. zvišal premije, se je gremij zoper to neosnovano zvišanje prispevkov priložil ter prejel od zavoda obširno pojasnilo, iz katerega sledi, da je storil to minister na lasno pest brez sodelovanja načelstva in se nas obveščal, da se je osnoval pri načelstvu poseben odsek za revizijo tega zakona in štalula, ki bo imel izdelati nov zakon, kateri bo kolikor mogoče vpošteval interese službovalcev in službojemalcev ter za kolikor mogoče male prispevke zavarovancem čimveč nudil. Kolikor nam je znano, misli ta odsek pridružiti temu zakonu tudi bolniško zavarovanje, tako da bi bilo potem združeno pokojninsko, bolniško in nezgodno zavarovanje v enem zavodu. Ko je prejel gremij zgoraj omenjeno revizijo, je vložil takoj inicijativno vlogo, v katerih ozirih je zakon najbolj potreben izboljšanja in obenem zahteval, da se del premijske rezerve mora nalagati tudi v mariborske denarne zavode, kajti prispevki, ki jih plačuje v zavod Maribor in okolica, so ogromni.

(Konec sledi.)

Gremij trgovcev za politični okraj Logatec je imel dne 19. t. m. v Cerknici svoj redni letni občni zbor. Zbora se je udeležilo članstvo, kljub neugodnemu vremenu, v znatnem številu. Izpno poročilo o delovanju gremija je podal gremijski načelnik g. Stanko Lenarčič, katerega je zbor z navdušenjem na novo izvolil za načelnika. Zvezo trgovskih gremijev in zadrug je pri občnem zboru zastopal g. dr. Ivan Pless, ki je referiral o delavskem zavarovanju. Obširno poročilo o občnem zboru priobčimo v številki 39. z dne 29. t. m. Številka se bo poslala vsem članom gremija.

Izkaz posredovalnice Slov. trg. društva »Merkur« v Ljubljani od 12. marca 1924. — V službo se sprejme: 3 knjigovodje, 1 korespondent, 2 kontrolista, 1 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika galanterijske stroke, 1 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika delikatesne stroke (za Nem. Avstrijo), 5 trgovskih polnikov, več zavarovalnih polnikov, 2 korespondentini (1 za Prekmurje), 2 kontrolistini (1 za Beograd, 1 za Osijek), 1 blagajničarka, 1 prodajalnik mešane stroke, 1 prodajalnik manufakturne stroke, 1 prodajalnik konfekcijske stroke, 1 prodajalnik delikatesne stroke, 1 prodajalnik za zlatino in ure, 4 učenke in 4 učence. — Službe iščejo: 11 knjigovodij, 6 korespondentov, 12 kontrolistov, 3 praktikanti, 3 poslovodje, 10 polnikov, 15 skladiščnikov, 85 pomočnikov raznih strok, 43 kontrolistov, 15 blagajničark, 3 knjigovodkinje, 19 strojepisk, 52 prodajalk, 25 učencev in 41 učenk. — Posredovalnica posluje za poslodavce in društvene člane brezplačno, za ostale pa proti odškodnini. Vabimo vse zainteresirane, da se vedno poslužujejo naše posredovalnice.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (20. t. m.). Pšenica: baška, 79-80 kg, 2. odst., 4. vag. 332.5; baška, pariteta Zenta, 2. vag. 330. Turščica: baška, 81.5 vag. 247.5-255. Moka: baza »0s«, dupl. kasa, 1 vag. 500; »0ss«, pariteta Novi Sad, 1 vag. 520; »2«, 1 vag. 440; »6«, 1 vag. 325; »7.25«, 1 vag. 260; »7.5«, 1 vag. 245. Otrobi: v papirnatih vrečah, Novi Sad, 100 odst. kasa, 1 vag. 220. Tendence nespremenjena.

Tržne cene v Ljubljani dne 15. marca 1924. Govedina: v mesnicah po mestu 20 do 26 Din. na trgu: 1 kg govejega mesa I.

24 do 25, 1 kg govejega mesa II. 20.50 do 22, 1 kg jezika 25, 1 kg vampov 10 do 12, 1 kg pljuč 6 do 10, 1 kg jeter 24 do 25 Din. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 27.50 do 29, II. 20 do 25, 1 kg jeter 29, 1 kg pljuč 25 do 27.50. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 35, II. 30, 1 kg pljuč 14 do 15, 1 kg jeter 25 do 30, 1 kg slanin, trebušne 32 do 50, 1 kg slanin ribe in sala 35 do 36, 1 kg slanin mešane 35, 1 kg slanin na debelo 34.50, 1 kg masti amerikske 30, 1 kg masti domače 40, 1 kg šunke (gnjati) 40 do 45, 1 kg prekajenega mesa I. 40 do 45, II. 30 do 40 Din. Drobniča: 1 kg koštrunovega 20, jagnjetine 25, kozličevine 25 Din. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 13, II. 12 Din. Klobase: 1 kg krakovskih 64, debrecinske 64, hrenovk 40, safaad 40, posebnih 40, tlačenk 28, svežih kranjskih 50, pol prekajenih kranjskih 50 Din. Perutnina: 1 piščanec, majhen 12.50, piščanec večji 25, 1 kokoš 30 do 60, 1 petelin 30 do 55, 1 domač zajec, majhen 16 do 18, večji 20 do 25 Din. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3.50 do 4, 1 kg surovega masla 50 do 55, 1 kg čajnega masla 70, 1 kg masla 55, 1 kg bohinskega sira 60 do 65.

Cene za špecerijsko blago v Ljubljani. (15. marca t. l.) 1 kg kave Portoriko 70 do 76, Santos 56 do 60, Rio 44 do 48, pražen kave I. 90 do 100, II. 76 do 80, III. 50 do 52. 1 kg kristalnega belega sladkorja 22, 1 kg sladkorja v kockah 24, 1 kg kavine primesi 25, 1 kg riža I. 12 do 14, II. 8 do 12, 1 liter namiznega olja 28, 1 liter jedilnega olja 26, 1 liter vinskega kisa 1.75 do 2, navadnega kisa 1.75 do 2, 1 kg soli 4, 1 kg celega popra 38, mletega 38, 1 kg paprike 48, 1 kg pšeničnega škroba 15, 1 kg koruznega škroba 12, 1 kg testenin I. 19, II. 10.50 dinarjev.

Na svinjski sejem v Mariboru se je pripeljalo dne 14. marca 1924 191 svinj in 2 kozi; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari, komad 225 do 250, 7-9 tednov stari 275-325, 3-4 mesece stari, komad 500-650, 5-7 mesecev stari, komad 1000-1125, 8-10 mesecev stari, komad 1325-1500, 1 leto stari, komad 1750-1850, 1 kg žive teže 17.50-21.25, 1 kg mrlove teže 25.- do 27.50, koze 175-225 Din.

Južno sadje na tržaškem trgu. Na trgu se opaža izredno skakanje cen. Razlaga temu dejstvu je v tem, da so tukajšnje zaloge zelo pičle in da je povpraševanje vsled bližajočih se velikonočnih praznikov precej naraslo. Najvišje stojijo lesniki; blago z bližnjega vzhoda se plačuje po 1000 lir za 100 kg na mestu, medtem ko se lesniki Kerassenda sploh ne dobijo. Rozine »Eleme« se vsled močnega povpraševanja s strani Poljske plačujejo: Cube po 420 lir. Tudi po ciprskih rozinah se močnejše povprašuje. Pri takojšnji dobavi se plačuje to blago po 170 lir. Vinske jagode, dobra kakovost iz Patrasa se plačujejo po 420 do 430 lir, medtem ko šlane »Calata« od 410 do 415 lir. Smokve se prodajajo le v malih količinah, to tudi zato, ker so zaloge v zadnjem času postale majhne. Dobre smokve v venci je treba plačati po 240 do 250 lir. Po sultaninah se malo povprašuje in so cene nekoliko padle. Spričo praznikov pa se bo zanimanje za to blago nekoliko obudilo. Vsled slabega razpečavanja, ki se je opazilo v Trstu v zadnjem času, so smirski trgovci skročili svoje pošiljke sultanin v naše mesto in tako sedaj zaloge vendar niso posebno velike. — V zadnjem času je prišlo v tržaško pristanišče tudi nekaj španskih lesnikov, ki se spričo svoje nizke cene naglo razprodajajo. Toda skakanje cen je potegnilo za seboj tudi to blago, tako da stanejo prvovrstni španski lesniki 975 lir. — Zelo živahno je povpraševanje po predelanih smokvah, ki se pa ne more zadovoljiti, ker se to blago porabi vse za domačo potrebo domačih turških dežel.

Sadje na ljubljanskem trgu 15. marca 1924. 1 kg jabolka I. 12, II. 8 do 10, III. 6 dinarjev, 1 oranža 1 do 3, 1 limona 0.75 do 1 Din, 1 kg rožičev 11, 1 kg fig 14 do 15 Din.

Edino zanesljiv in preizkušen je le prašek za pecivo in vanilin sladkor znamke „Adria“

JUGO EKSIM

Trgovska družba. Vekoslav Pelc & dr.
Eksport **LJUBLJANA** Import
Vegova ulica 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga
mлина „UNION“ Osijek

TRGOVINA

s specerijskim, kotonijalnim, materijalnim blagom,
deželniimi, poljskimi pridelki, lesom in lesnimi izdelki na debelo in drobno

Radi špedicijskih poslov, carinjenja, tarifiranja in vskladiščenja obrnite se na:

„BALKAN“ d. d. za mednarodne Transporte

ki ima podružnice v vseh večjih mestih naše države in afilijacije ter generalna zastopstva v vseh trgovskih centrih kontinenta.

Centrala v Ljubljani, Dunajska cesta 33.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsa vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikele.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadst.

Razširjajte Trgovski list! Oglašajte v Trgovskem listu

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. En gros!

TEODOR KORN

LJUBLJANA

POLJANSKA CESTA ŠT. 3.

Krovec, stavbeni, galanta liški in okrasni klepar. Instalacije vodovodov. Naprava st. elovodov. — Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posoda (škafle) za konzerve.

„JUGOMETALIJA“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 18

Telefon št. 729.

Montaža „TOPLODAROV“.

Vsa naročila točno in solidno.

izvršuje
vsakovrstna naročila za
kleparstvo, vodovodne
inštalacije, kotlarstvo
in ključavničarstvo.

Trgovci, zahtevajte cene za barve velikonočnih priruhov. — Izdelek je domač, nadvse okusno opremljen in konkurenčen. SANITAS, Celje 28

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

OTVORITEV TISKARNE „AŽBE“

d. z o. z.

Maribor, Koroška cesta št. 59.

Obratovati je pričela nova tiskarna, ki je neustrankarsko, strogo trgovsko podjetje ter se p. n. občinstvu najtopleje priporoča. Izvršuje po najugodnejših cenah vsa trgovska dela, bavi se specielno z umetniško trgovsko reklamo ter večbarvnim tiskom. — Posebnost Krajevne umetniške razglednice.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko
in deželne pridelke,
raznovrstno
rudninsko vodo.

Lasna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo.
Na debelo! Na drobno!

Razširjajte „Trgov. list“!

Perhavec & Valjak

Tovarna za izdelovanje likerjev, deserinih vin in sirupov, d. z o. z.

Maribor

Izdelujemo točasnno:

Chartreuse
Benediktinec
Alaš-kimovec
Jajčji-konjak
Vanilija
Grenčak (želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč
Rum

Naši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najkvalitetnejših zelišč izdelani in prekašajo vsako tu- in inozemsko konkurenco
ZAHTEVAJTE NAŠ CENIK!

KAMENO SOL

V KOSIH IN ZMLETO NUDI V
VSAKI MNOŽINI NAJCENEJE ZA
TAKOJŠNJO DOBAVO TVRDKA

TELEFON 327

BRACA OFNER - SOLNI MLIN - NOVISAD

TISKARNA „MERKUR“

TRG.-IND. D. D.

TELEFON 552

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, letake, pravila, vizitke, trgovske in uradne tiskovine itd.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Skladišče in zastopstvo pisalnih strojev

„UNDERWOOD“

nadalje karbon papirja, trake za vse sisteme. — Mali ročni „Underwood“ v kovčegu, praktičen za potovanje

„UNDERWOOD“, Zagreb

Mesnička ulica 1

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D.

TELEFON 733

LJUBLJANA

TELEFON 733

naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta

na Miklošičevi cesti 13

tovarniško zalogo vseh vrst opeke lastnega izdelka.

Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Rohorčeva ulica 24

Belo vino, letnik 1917, liter 35 K
Belo vino, letnik 1919, liter 25 K
Rizling, letnik 1885, liter 120 K
Burgundec, rdeč, l. 1917, liter 28 K
Silvevko, pristno, 46%, 10 let
staro, liter 100 K

1 polpokrit voz in 1 skoraj nova
kočija z gumijastimi kolesi

proda

J. Kravagna, Ptuj